

IGAZOLÁS

Írta: PATAJ SÁNDOR DR.

Tetszik tudni, mi az az igazolás a bíróságnál?

Amikor elmulasztottunk egy tárgyalást, nem jelentünk meg a kitűzött napon és helyen, akkor ezért pervesztesek lettünk. Ilyen esetben, ha igazolni tudjuk, hogy az elmaradásunk véletlen volt (vonatkésés, a meghatalmazott tévedése, ajtóeltévesztés stb.) – a bíróság megengedheti, hogy a marasztaló ítéletet hatályon kívül helyezzük és az ellenfél köteles velünk úgy tárgyalni, mintha nem mulasztottunk volna semmit sem. Ha ilyen esetben megdönthetjük az ellenfél keresetét, még meg is nyerhetjük a már egyszer elvesztett pert. Természetes, hogy, ha nincsen igazunk, akkor az új tárgyalásnak is csak az lesz a vége, hogy elmarasztalnak bennünket.

Van egy járásbíró barátom, aki az ilyen ú. n. igazolási kérdésekben mindig megkísérelte előbb az érdemi tárgyalást. Amint ugyanis avval jöttünk, hogy helyezze hatályon kívül az elmaradás alapján keletkezett ítéletet, mert be tudjuk bizonyítani, hogy az elkésés csak tévedésen alapult, akkor mindig előbb azt kérdezte, melyikteknek van igaza a perben magában? Ha csak lehetséges volt, előbb kihallgatta a tanúkat, megnézte a bizonyítékokat. És ha úgy látta, hogy az, aki most igazolást kér egészen jogosan azon az alapon, hogy elkésést véltlenül, az érdemben nem nyerheti meg a pert, ha ő meg is engedi neki az új tárgyalást, – akkor, bármilyen alapos volt is a mentség, nem adott helyt az igazolásnak.

Azt mondta, hogy nem engedi a költséget, a saját tárgyalásait szaporítani, ha úgyis előrelátható, hogy a vége elutasítás lesz.

Ez a „jó bíró” kissé túllépte a perrend szabályait, de nagyon jó szolgálatot tett evvel a feleknek.

Ilyen jó bírakkal szeretném ellátni az egész magyar közéletet, a sajtót, a társadalmat, a képviselőházat, mind.

Hogy mindazok, akik kereseteket utasítanak el, követeléseket kifogásolnak formai okok alapján, előbb elővennék a jobbik eszüket és azt nyomoznák ki mindenekelőtt, hogy az ügy érdemében, a per végén, kinek is lesz igaza.

És ha ezt lelkiismeretesen kutatva, rájönne nek arra, amit lehetetlen, hogy meg ne lássanak: hogy a haladás száguldó vasszekere elé hiába állítanak léckerítéseket, akkor nem szorítanak vissza szóval és ökölrel azokat, akik az egyenlőségért küzdenek.

Látjuk és halljuk, mint közeledik minden állam azon eszményi állapot felé, amidőn az egyenlőség, egyenlő jogok alatt azt

értik, hogy egyenlő előfeltételek alatt azok mindenkit és nemcsak a jogosultak 50%-át, a férfiakat, illetik meg.

És amint egy-egy ilyen újítás híre kerül hozzánk, akkor vagy azt mondják, hogy az valami ismeretlen mesebeli amerikai vagy ausztráliai államocskában, vagy angol szigeten történik és avval igyekeznek lekicsinyelni, hogy isten tudja miféle viszonyok uralkodnak ott, ahol asszony a közoktatásügyi miniszter vagy polgármester, – vagy pedig, ha olyan közeli és kézzel fogható dolgot kell tudomásul venniük, amelyet már nemcsak a lapok „Innen-onnan” rovatai mesélnek el, hanem a napi hírek és táviratok közölnek, vagy pláne itt Budapesten látható és hallható az eleven képviselője, akkor felsóhajtanak, hogy – „hol vagyunk mi még ettől a magas művelődési foktól, nálunk ezt még nem lehet megvalósítani, nem vagyunk még megérve erre”.

Hát édes jó magyarom, ha van egészséges sovinizmusod és büszke vagy arra, hogy „házánk a bokréta rajta”, már mint az isten kalapján, akkor légy velem együtt sovinizta. Hogy ne ismerjük el semmiféle nációnak a külömb voltát, ami az okos dolgok megértését és helyeslését, a jónak a felismerését és megbecsülését illeti.

Ne ismerd el, velem együtt, hogy a tót vagy a spanyol, a finn vagy a canadai az értelmesebb nép, annak több az esze, a tudása, a műveltsége, mint a magyarnak.

Ha az be tudja látni, hogy egy részeges disznópásztornak nem való több jog, mint Hugonnay Vilma dr. grófnőnek, akkor ne hagyjuk magunkon száradni azt a vádat, hogy mi még nem vagyunk elég érettek, hogy ezt felfogjuk és ezért nem adhatjuk meg Hugonnay Vilmának azt a jogot, hogy képviselőt választhasson, vagy maga is az legyen, míg a pásztort leválasztatjuk majd.

De még ha elfogadnám azt a szerintem szegényletes érvelést, hogy a magyar nép még nem érett meg a haladás azon intézményeire, amelyek óraszerű pontossággal, fokról fokra közelednek és fejlődnek körülöttünk, hát akkor is le kell vonnunk a nagyvilágból merített tapasztalatokból, de meg a fenti ellenvetésekből is azt a következtetést, hogy később el nem fogjuk mindazt kerülni, amitől most még borsózik a vaskalaposok eszejárása.

Ha pedig ez így van, akkor az én „jó bíróm” példája kell, hogy érvényesüljön, aki azt mondta, hogy hiába okoskodtok az igazolás formaságaiba kapaszkodva, ha a végén az alperesnek lesz igaza.

Ha be kell következnie annak, amit a visszaszorítani megkísérelt „Egyenlőség” követel, minek akkor a meddő kísérletezés a per elhúzására, a költségek szaporítására.

Néked, aki ellenkezel jobb, ha kevesebb perlekedéssel, kevesebb költséggel és kárral áll be az a jogállapot, amelynek be kell következnie és ha jól, fogod fel a saját érdekedet menj elébe nyújts neki segédkezet igyekezz öt békés utón jogaiba helyezni mert az övé a jövő az érdemleges ítélet szerint.

És az érdemleges ítélet igazsága megközelelti az emberiség boldogságát és benne azért amely bennünket kell hogy a legmelegebben érdekeljen hazánkét.